

Sygn. akt VI K 465/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Radomsku, VI Wydział Karny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Anna Hanus- Klara

Protokolant: sekretarz sądowy Bogumiła Dobrakowska, S. K.

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Radomsku W. W., G. S.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 18.10.2016r., 23.11.2016r. w R.

sprawy **M. Ś., syna I. i A. z domu S., urodzonego (...) w R.**

oskarżonego o to, że:

w dniu 25 czerwca 2016 roku o godz. 20.30 w miejscowości P. na ulicy (...), będąc w stanie nietrzeźwości 0,79 mg/l alkoholu w wydychanym w ruchu lądowym jechał jako kierujący motorowerem marki R. o nr rej. (...), przy czym czynu tego dopuścił się będąc prawomocnie skazanym przez Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem w sprawie o sygn. akt VI K 331/15 z dnia 02.09.2015r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk

1. oskarżonego M. Ś. uznaje za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierza mu karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 42 § 3 kk w zw z art. 42 § 2 kk orzeka wobec oskarżonego M. Ś. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 10 (dziesięć) lat;
3. na podstawie art. 43a § 2 kk orzeka wobec oskarżonego M. Ś. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. Z. kwotę 619,92 zł (sześćset dziewiętnaście złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu M. Ś. z urzędu;
5. zwalnia oskarżonego M. Ś. od opłaty i obowiązku zwrotu wydatków poniesionych w sprawie.

Sygn. akt VI K 465/16

UZASADNIENIE

M. Ś. został oskarżony o to, że:

w dniu 25 czerwca 2016 roku o godz. 20.30 w miejscowości P. na ulicy (...), będąc w stanie nietrzeźwości 0,79 mg/l alkoholu w wydychanym w ruchu lądowym jechał jako kierujący motorowerem marki R. o nr rej. (...), przy czym czynu

tego dopuścił się będąc prawomocnie skazanym przez Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem w sprawie o sygn. akt VI K 331/15 z dnia 02.09.2015r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku 02.09.2015r. w sprawie o sygn. akt VI K 331/15 orzeczono wobec M. Ś. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz na podstawie art. 71 § 1 kk karę 60 stawek dziennych grzywny każda po 10,00 zł za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 178a § 1 kk. Nadto, orzeczono wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat. Wyrok ten stał się prawomocny w dniu 17.09.2015r.

(odpis wyroku – k. 8-9)

M. Ś. w dniu 25 czerwca 2016r. o godzinie 20.30 w miejscowości P. na ul. (...) jechał jako kierujący motorowerem marki R. o nr rej. (...). Był wówczas w stanie nietrzeźwości w stężeniu 0,79 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Oskarżony jechał jako kierujący tym pojazdem i przewoził pasażera, który tak, jak i on, nie miał kasku ochronnego.

(wyjaśnienia oskarżonego M. Ś. – k. 43v, k. 12-13, zeznania świadków: M. O. – k. 44, k. 14, Ł. K. – k. 44-44v, k. 16, notatka urzędowa – k. 1, protokół z przebiegu badania stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym – k. 2)

Oskarżony nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi.

(informacja dotycząca prawa jazdy – k. 5)

M. Ś. jest synem I. i A. z domu S., urodził się (...) w R., posiada obywatelstwo polskie, legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym, ukończył I klasę szkoły zawodowej, jest bezrobotny, pozostaje na utrzymaniu rodziców, na utrzymaniu dziecko w wieku 3 lat, nie posiada majątku, był karany.

(oświadczenie oskarżonego – k. 43, informacja z K. – k.6-7, odpis wyroku – k.8-9)

M. Ś. leczył się odwykowo i w związku z tym był badany przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. W swej pisemnej opinii stwierdzili oni, że nie jest on chory psychicznie ani upośledzony umysłowo. Występują u niego zakłócenia czynności psychicznych pod postacią zespołu zależności alkoholowej. W czasie zarzucanego mu czynu miał ograniczoną zdolność do rozpoznania znaczenia tego czynu i pokierowania swym postępowaniem z uwagi na stan upojenia alkoholowego prostego, którego skutki mógł przewidzieć. Jego poczytalność w toku postępowania nie budzi wątpliwości.

(pisemna opinia biegłych lekarzy psychiatrów – k. 46-48)

Zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i na etapie postępowania jurysdykcyjnego M. Ś. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Oskarżony w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnił, iż w dniu 25.06.2016r. spożywał alkohol postaci piwa z kolegą. Następnie z kolegą pojechał do P. na festyn. On kierował motorowerem marki R.. Został zatrzymany przez patrol policji pod barem na ul. (...)

W toku postępowania sądowego oskarżony wyjaśnił: „głupi byłem, wypilem. Skuterem myślałem, że mogę jechać, bo to nie jest na prawo jazdy. Wiedziałem, że mam zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, ale myślałem, że to dotyczy samochodów

i ciągników. Byłem już karany za jazdę w stanie nietrzeźwości. (...) wypilem 2 piwa o pojemności 650 ml. W poprzedniej sprawie miałem 2 coś promila. (...) leczyłem się

w W..

(wyjaśnienia oskarżonego M. Ś.– k. 43v, k. 12-13)

SĄD DOKONAŁ NASTĘPUJĄCEJ OCENY DOWODÓW:

Zgromadzony w sprawie nieosobowy materiał dowodowy tj. protokół z przebiegu badania stanu trzeźwości, notatka urzędowa, odpis wyroku, informacja dotycząca prawa jazdy, informacja z K., nie był w toku postępowania podważany i Sąd również nie znalazł żadnych podstaw, by kwestionować jego wiarygodność.

Za w pełni wiarygodną Sąd uznał opinię biegłych lekarzy psychiatrów, bowiem jest jasna, brak w niej wewnętrznych sprzeczności, szczegółowo odpowiada na pytania zakreślone w tezie dowodowej.

Dokonując oceny osobowych źródeł dowodowych, Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania M. O. oraz Ł. K.. Ich depozycje są logiczne, spójne. Osoby te nie miały żadnego interesu w tym by zeznawać nieprawdę, a nadto podkreślić należy, iż ich zeznania korespondują z wyjaśnieniami oskarżonego.

Wyjaśnienia M. Ś. również Sąd uznał za wiarygodne, nie znajdując podstaw, by w tej mierze zająć odmienne stanowisko. Oskarżony wskazał szczegółowo okoliczności w jakich doszło do przedmiotowego zdarzenia, jego poszczególnych etapów. Szczerze przyznał, że doskonale zdawał sobie sprawę z tego, iż obowiązuje go zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, choć, co zdaniem Sądu stanowi o pewnej jego przebiegłości, uznał że nie dotyczy to motorowerów. Świadczy to też o jego niedojrzałości w dbałości o swe sprawy.

SĄD ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE

Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne i dokonując oceny dowodów, jak w powyższy sposób, Sąd uznał za udowodnione, że M. Ś. w dniu 25 czerwca 2016 roku o godz. 20.30 w miejscowości P. na ulicy (...), będąc w stanie nietrzeźwości 0,79 mg/l alkoholu w wydychanym w ruchu lądowym jechał jako kierujący motorowerem marki R. o nr rej. (...), przy czym czynu tego dopuścił się będąc prawomocnie skazanym przez Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem w sprawie o sygn. akt VI K 331/15 z dnia 02.09.2015r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego

w stanie nietrzeźwości, a nadto w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, czym wypełnił dyspozycję art. 178a § 4 kk.

Zgodnie z art. 178a § 1 kk kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Paragraf 4 tego samego artykułu przewiduje, że jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

W myśl art. 115 § 16 kk stan nietrzeźwości w rozumieniu tego kodeksu zachodzi, gdy:

- 1) zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub
- 2) zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne w kontekście cytowanych przepisów jednoznacznie wskazują, iż oskarżony prowadził pojazd mechaniczny w postaci motoroweru mając w organizmie zawartość alkoholu przekraczającą próg

wartości wskazany w powołanym wyżej przepisie, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku w sprawie o sygn. akt VI K 331/15 z dnia 02.09.2015r. w związku ze skazaniem za przestępstwo na okres 3 lat.

Należy pamiętać, iż zgodnie z linią orzecznictwa Sądu Najwyższego (postanowienie z dnia 19.01.2012 r., sygn. I KZP 22/11, opubl. OSNKW 2012/1/6) „artykuł 178a § 4 kk cechuje niejednorodny charakter normatywny: pierwsza jego część wyraża instytucję nadzwyczajnego obostrzenia kary, polegającą na specyficznej recydywie w zakresie przestępstw komunikacyjnych, a druga część tego przepisu określa typ czynu zabronionego, bowiem okoliczności w nim wskazane związane są ściśle z oceną społecznej szkodliwości czynu sprawcy, który prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości lub odurzenia, nie tylko narusza podstawowe zasady bezpieczeństwa w komunikacji, ale ponadto, nie wykonując wcześniej orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, okazuje lekceważenie dla wyroków sądowych, naruszając tym samym autorytet wymiaru sprawiedliwości”.

Jak wskazano w komentarzu do art. 178a Kodeksu karnego autorstwa M. K. (1), P. K., M. K. (2), M. M. (Oficyna 2010, Stan prawny: 2010.09.08-teza 14 i 15) przepis art. 178a § 4 kk został oddany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 lutego 2010r o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 40, poz. 227. Przepis ten wszedł życie 1 lipca 2010r. Ustawodawca wprowadził tym samym nowy typ kwalifikowany poprzez wskazanie trzech alternatywnie określonych znamion kwalifikujących. Pierwsze z nich stanowi przypadek recydywy ogólnej jednorodnej, gdzie znamieniem wpływającym na zwiększenie zagrożenia karą jest uprzednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 178a § 1 kk, niezależnie od tego, na jaką karę sprawca został skazany, czy to była kara bezwzględna, a jeśli tak-jaką część kary odbył. Ustawodawca nie podaje tu żadnych nowych terminów, zatem należy przyjąć, iż sprawca czynu z art. 178a § 4 kk będzie ponosił zaostrzoną odpowiedzialność do momentu zatarcia skazania. Drugim znamieniem przewidzianym przez ustawodawcę jest popełnienie jednego z trzech przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub takiego przestępstwa z części wojskowej kodeksu karnego, popełnionych w stanie nietrzeźwości lub odurzenia. Jest to rodzaj recydywy ogólnej niejednorodnej. Kolejnym znamieniem jest popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 kk w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo.

Uznać należy, iż oskarżony działał w „specyficznej recydywie w zakresie przestępstw komunikacyjnych” w powyższym rozumieniu, bowiem był uprzednio prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto dopuścił się przypisanego mu czynu w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala w ocenie Sądu w sposób nie budzący wątpliwości na przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się popełnienia przypisanego mu czynu umyślnie. Nie może również budzić wątpliwości wina oskarżonego.

W przedmiotowej sprawie nie zachodzą okoliczności, które z uwagi na osobowość oskarżonego czy też okoliczności w jakich działał mogłyby wpływać ograniczająco na możliwość jego zachowania się w sposób zgodny z prawem. Stąd też Sąd uznał oskarżonego za winnego przypisanego mu czynu.

W ocenie Sądu przestępstwo jakiego dopuścił się oskarżony cechuje znaczny stopień społecznej szkodliwości. Oskarżony powinien mieć świadomość zagrożenia jakie stwarza dla innych uczestników ruchu nietrzeźwy kierujący. Oskarżony jadąc jako kierujący samochodem w stanie nietrzeźwości naruszył jedną z podstawowych zasad obowiązujących w ruchu lądowym (zob. art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym – Dz.U. Nr 98, poz. 602 ze zm) - tj. zasadę trzeźwości.

Postawa oskarżonego świadczy o całkowitym braku poszanowania nie tylko dla powyższej zasady, ale też lekceważącym stosunku do przepisów prawa karnego penalizujących takie zachowanie oraz braku poczucia odpowiedzialności za zdrowie i życie innych uczestników ruchu.

Przy wymiarze kary Sąd jako okoliczność obciążającą oskarżonego poczytał fakt, iż jechał on jako kierujący motorowerem w stanie nietrzeźwości wyrażającym się w stężeniu 0,79 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu we krwi. Wprawdzie okoliczność ta należy do znamion przestępstwa określonego w art. 178a § 4 kk, jednakże może być traktowana jako okoliczność wpływająca na wymiar kary, bowiem podlega stopniowaniu co do nasilenia. (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1974 r., sygn. V KR 341/74 OSNKW 1975/2/25).

Na niekorzyść oskarżonego Sąd poczytał także jego uprzednią karalność za przestępstwo wyczerpujące dyspozycję art. 178a § 1 kk oraz to, że dopuścił się ponownie przestępstwa polegającego na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości raptem 9 miesięcy po uprawomocnieniu się wyroku skazującego go za takie samo przestępstwo i w dodatku w trakcie obowiązywania go zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Okolicznością łagodzącą jest to, że oskarżony przyznał się do zarzucanego mu czynu.

W ocenie Sądu orzeczona wobec M. Ś. kara w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności spełni swe cele w zakresie zarówno prewencji indywidualnej, uświadamiając mu wagę naruszonych przez niego norm prawnych oraz godny potępienia sposób działania, jak i adekwatna będzie z punktu widzenia społecznego poczucia sprawiedliwości w aspekcie tzw. prewencji generalnej.

Fakt, iż w chwili przypisanego czynu oskarżony **był on osobą skazaną na karę pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 02.09.2015r. w sprawie o sygn. akt VI K 331/15 uniemożliwia zastosowanie wobec** niego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary (patrz: art. 69 § 1 kk). Przepis ten stanowi, iż warunkowo można zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym 1 roku, **jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności** i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

Sąd uznał, iż kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania wpłynie wychowawczo na oskarżonego, wzbudzi w nim wolę współdziałania w kształtowaniu społecznie pożądanych postaw, a **zwłaszcza potrzebę przestrzegania porządku prawnego**. W ocenie Sądu wymiar kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania jest właściwy, by wzbudzić w oskarżonym poczucie odpowiedzialności za dokonany przez niego czyn zabroniony. Uprzednio dawana mu szansa w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, nie była przez niego umiejętnie wykorzystana, bowiem po pewnym czasie (stosunkowo krótkim) znowu wszedł w konflikt z prawem, popełniając identyczne przestępstwo.

Mając na względzie treść przepisu art. 42 § 3 kk oraz art. 42 § 2 kk, Sąd orzekł wobec M. Ś., **obligatoryjny** w sytuacji skazania za przestępstwo z art. 178a § 4 kk, środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym i ustalił czas jego trwania na okres 10 lat (maksymalny wymiar to 15 lat). Przepis art. 42 § 3 kk stanowi, iż w razie skazania za przestępstwo wyczerpujące dyspozycję art. 178a § 4 kk **orzeka się dożywotni** zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Oczywiście minimalny okres na jaki można orzec taki zakaz, w razie uznania, że mamy do czynienia z wyjątkowym wypadkiem, to okres 3 lat. Sąd w niniejszej sprawie uznał, że wymiar środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym należy ustalić na okres 10 lat. M. Ś. jest osobą młodą, można powiedzieć, że dopiero rozpoczyna dorosłe życie, choć już z pewnym „balastem”, jakim są zapadłe wobec niego wyroki skazujące. Mając na uwadze stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu, jakie stwierdzono u oskarżonego w chwili zarzucanego mu czynu oraz to, by nie zamykać mu na zawsze drogi do uzyskania uprawnień

do kierowania pojazdami mechanicznymi, co wiąże się również z możliwościami uzyskania pracy, Sąd zdecydował by ustalić wymiar ww. środka karnego na poziomie 10 lat. W ocenie Sądu w tym okresie oskarżony winien zrozumieć naganność swego postępowania, w wystarczającym stopniu „odczuć” negatywne konsekwencje swego niewłaściwego zachowania.

Na podstawie art. 43a § 2 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego, obligatoryjny w przypadkach skazania za przestępstwo z art. 178a § 4 kk, środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ustalając wymiar w/w środka, Sąd doszedł do przekonania, że nawet **minimalnie możliwa** do orzeczenia kwota 10.000 zł, będzie stanowiła dla oskarżonego realną dolegliwość finansową i dostatecznie wzmocni represję za popełniony przez niego czyn.

W punkcie 4 wyroku na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. Z. - obrońcy z urzędu oskarżonego - kwotę 619,92 tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu, ustalając jej wysokość na podstawie § 2, § 4 ust 1, 2 i 3, § 17 ust 2 pkt 3, § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015r., poz. 1801).

Nadto, na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw z art. 17 ust 1 i 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm) Sąd zwolnił oskarżonego od opłaty i obowiązku zwrotu wydatków poniesionych w sprawie, bowiem aktualnie nie uzyskuje on dochodów, pozostaje na utrzymaniu rodziców, sam ma na utrzymaniu trzyletnie dziecko.